

A DEBRECENI EGYETEM TANULMÁNYI ÉS VIZSGASZABÁLYZATA

A tanárképzésre vonatkozó külön rendelkezések 15. §

(1) A tanárképzés szakterületi és szakmódszertani moduljait a szakmailag illetékes kar oktatja, annak tanulmányi adminisztrációja is ott történik. A közös pedagógia-pszichológia modul tárgyait a Bölcsészettudományi Kar oktatja, és ezen tárgyak tanulmányi adminisztrációja is a Bölcsészettudományi Karon történik. A zeneművészeti tanárszakokon a pedagógia-pszichológia modul azon tárgyainak oktatásáról, amelyek a Bölcsészettudományi Kart nem érintik, a Zeneművészeti Kar gondoskodik, ezen tárgyak tanulmányi adminisztrációja is a Zeneművészeti Karon történik (részletesebben ld. a Zeneművészeti Kar TVSz-mellékletében). A különböző karokon folyó tanárképzési tevékenységek összehangolását (pl. felvételi vizsga, alkalmassági vizsga, tanári osztott és osztatlan képzés tanári záróvizsgájának megszervezése), valamint a tanárképzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlatok szervezését a Tanárképzési Központ végzi.

(2) A Debreceni Egyetemen kétszakos tanárképzésre csak nappali, egyszakos tanári képesítés megszerzésére csak levelező tagozatos képzési formában van lehetőség, kivéve a zeneművészeti és mérnöki képzési területen megvalósuló tanárképzést.

A. Osztott (kétciklusú) tanárképzés

(3) Azok a hallgatók, akik tanulmányaikat 2013 szeptembere előtt kezdték meg a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény alapján alapképzésben, a felsőoktatási alap- és mesterképzésről, valamint a szakindítás eljárási rendjéről szóló 289/2005. (XII. 22.) Kormányrendelet és az alap- és mesterképzés képzési és kimeneti követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendelettel meghatározott követelmények alapján folytathatják tanulmányaikat tanári mesterszakon.

A kétszakos osztott tanárképzés során a Debreceni Egyetemen a tanári szakképzettség megszerzéséhez a 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet szerint meghatározott szakok közül tetszőleges párosításban választható a két szak. A tanári mesterszakra ugyanakkor csakis azon szakpárral jelentkezhet a hallgató, melynek kötelezően előírt előzményeit az alapszak elvégzése során elsajátította. Főszak az alapszaknak megfelelő szak, míg a második szak a tanári szakirányon választott szak lehet. A jelentkezés feltétele továbbá az alapszak tanári szakirányán kötelezően előírt pedagógiai-pszichológiai modul teljesítése.

A Debreceni Egyetemen az alábbi esetekben, a 289/2005. (XII. 22.) kormányrendelet értelmében, lehetőség van egyszakos tanári képesítés megszerzésére is:

- korábban szerzett főiskolai szintű tanári képesítés birtokában szakonként, illetőleg egyetemi vagy főiskolai szintű tanári képesítés birtokában újabb tanári szak megszerzése érdekében két féléves, 60 kredites képzés keretében,
- diszciplináris (nem tanári) mesterszak elvégzése után a diszciplináris szaknak megfelelő tanári képesítés megszerzése esetén (3 félév, 90 kredit),
- zeneművészeti képzési területen a mesterképzéssel párhuzamosan történő tanári képesítés megszerzése esetén (2 félév, 60 kredit),
- zeneművészeti képzési területen a művész mesterképzéssel párhuzamosan vagy a végzettség megszerzése után történő zeneművésztanári képesítés megszerzése esetén (2 félév, 60 kredit),
- mérnökstanári képesítés megszerzése esetén.

A 283/2012. (X.4.) Kormányrendelet 12. § (2) bekezdése alapján osztott képzésben tanári mesterszakon 2016 szeptemberében indulhat utoljára új évfolyam.

B. Az új típusú (2013-ban indult) tanárképzés rendszere

(4) A felsőoktatásba 2013 szeptemberétől belépő hallgatók esetében tanári szakképzettség a tanárképzés rendszeréről, szakosodási rendjéről és a tanárszakok jegyzékéről szóló 283/2012. (X. 4.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdésében meghatározott szakképzettségi elemek követelményeinek teljesítésével szerezhető

- a) kétszakos osztatlan képzésben közismereti tanárszakokon és egyes zeneművészeti tanárszakokon,
- b) osztott képzésben vagy egyszakos osztatlan képzésben a szakmai tanárszakokon, kivéve az a) pont szerinti zeneművészeti tanárszakokat,
- c) a művészeti képzési terület szerinti nem tanári mesterszakkal vagy osztatlan szakkal párhuzamos képzésben tanári mesterszakon,
- d) az adott tanárszak szakterülete szerinti nem tanárszakon szerzett mesterfokozatot követően tanári mesterszakon.

(5) A képzési idő félévekben és az összegyűjtendő kreditek száma a tanárképzés különböző formái szerint

(5.1.) Nappali tagozaton

- a) osztatlan képzésben
 - aa) közismereti tanárszakokon, kétszakos képzésben 10–12 félév, 300–360 kredit,
 - ab) zeneművészeti tanárszakokon, kétszakos képzésben
 - aba) zenetanárszakokon 10 félév 300 kredit,
 - abb) zeneművésztanár szakokon 12 félév, 360 kredit,
 - abc) egyszakos szakmai tanárszakokon és zenetanárszakokon 10 félév, 300 kredit.
- b) osztott képzésben
 - ba) egyszakos szakmai tanárszakokon 5 félév, 120–150 kredit,
 - bb) művészeti tanárszakokon, a művészeti képzési terület szerinti nem tanári mesterszakkal vagy osztatlan szakkal párhuzamosan felvett képzésben 2 félév, 60 kredit,

(5.2.) Levelező tagozaton

- bc) a tanárszak szerinti nem tanári szakon szerzett mesterfokozatot követő képzésben 2 félév 60 kredit,
- bd) főiskolai szintű tanári szakképzettséget követően, ugyanazon a szakterületen a középiskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben egy szakon vagy zeneművészeti képzésben főiskolai szintű tanári szakképzettséget követően ugyanazon szakterületi mesterképzésben 2 félév, 60 kredit, két szakon 4 félév, 120 kredit,
- be) általános iskolai (4+1-es képzés) tanári szakképzettséget követően, ugyanazon a szakterületen a középiskolai tanári szakképzettség (5+1) megszerzésére irányuló képzésben 2 félév, 60 kredit, két szakon 4 félév, 120 kredit,
- bf) egyetemi szintű vagy főiskolai szintű, illetve a mesterfokozatú tanári szakképzettséget követően, újabb tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben 4 félév, 120 kredit,
- bg) tanító, szakoktató szakképzettség birtokában 5 félév és 150 kredit.

B/1. Osztatlan tanárképzés

A tanárképzés általános követelményeit, a tanári felkészítés követelményeit és a tanárszakok képzési és kimeneti követelményeit a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet határozza meg.

(6) Az általános iskolai és középiskolai közismereti tanárszak adott szakterületen közös képzési szakaszra épül. Ha a közismereti tanárszakon középiskolai és általános iskolai tanári szakképzettség is szerezhető, a hallgató a közös képzési szakasz követelményeinek teljesítésekor – a képzés 6. aktív félévében – választhat, hogy általános iskolai tanári szakképzettséget vagy középiskolai tanári szakképzettséget szerez. Ezt a döntését a hallgató a továbbiakban nem módosíthatja.

Az osztatlan kétszakos képzésben a közös képzési szakasz kreditértéke 180 kredit, amelyből a szakterületi elemek tekintetében, a szakpárban történő előrehaladás érdekében arányos elosztásban, legalább 150 kreditet kell összegyűjteni. (A tanárszak szerinti szaktudományos tudás mindkét szakon 75 kredit, a pedagógiai, pszichológiai tudás 30 kredit.) A választás kérelmének beadási határideje az adott tanév tavaszi félévében június 30.

A választott általános iskolai vagy középiskolai tanári szak a mintatantervben meghatározott 180 kredit 83%-ának, 150 kreditnek a teljesítését követő félévben kezdhető el. A tanárszak szerinti szaktudományos tudásból szakonként minimum 65–65 kredit, a pedagógiai, pszichológiai tudásból minimum 20 kredit teljesítendő. Ameddig a hallgató ezeket a feltételeket nem teljesíti, nem léphet tovább a képzés második szakaszába. A 6. félév végi kreditellenőrzést az egyetem Tanárképzési Központja végzi.

(7) Az osztatlan tanárképzésben a hallgató számára az alábbi változtatási lehetőségek biztosítottak:

a) A szakpár egyik tanárszakjának megváltoztatása. – A kétszakos osztatlan tanárképzésben a hallgató a második lezárt félév végén kérelmezheti egyik tanárszakjának megváltoztatását az aktuális felvételi eljárásban meghirdetett tanári szakok közül, amennyiben a választott szak előírt felvételi vizsgakövetelményeit teljesítette. Az első tanárszakot kizárólag elsőre, a második tanárszakot elsőre vagy másodikra is cserélheti.

b) Átvételi kérelem az egyik tanárszak szerinti alapképzési szakra. – A hallgató átvételi kérelmet adhat be az adott szakterület alapképzési szakjára abban az esetben, ha a választott alapszaknak megfelelő tanári szak szakterületi (szakos) kreditjeiből legalább 60 kreditet teljesített.

c) Átvételi kérelem az alapképzés szerinti osztatlan kétszakos tanárszakra. – Átvételi kérelmet az alapképzés szakterülete szerinti osztatlan tanárszakra abban az esetben adhat be a hallgató, ha két lezárt félév után az adott szak legalább 45 kreditjét teljesítette. A teljesített krediteknek az új képzésbe való beszámíthatóságát a kreditellenőrzési bizottság dönti el. Az átvétel előfeltétele, hogy a felvenni kívánt tanári szak az aktuális felvételi eljárásban meghirdetésre került, továbbá, hogy a hallgató az aktuális felvételi eljárásban rögzített követelményeknek eleget tett (pl. emelt szintű érettségi, alkalmassági vizsga, nyelvvizsga). Az osztatlan tanárszakra való átvételt a 4. sz. kari sajátosságokat tartalmazó melléklet további feltételhez kötheti.

A kérelmeket a választott szaknak megfelelő kar tanulmányi osztályára kell benyújtani, döntést a dékán hoz, a választott szaknak megfelelő intézetigazgató/tanszékvezető véleményének figyelembe vételével. A hallgató a szakváltás engedélyezését követően tanulmányait az új szakjának megfelelő karon folytatja, a szakváltást követő tanévre kiadott oklevél-követelmények alapján.

A szakváltóztatás a képzés során kizárólag egy alkalommal engedélyezhető. Második szakváltóztatás kizárólag külső (országos) felvételi eljárás következtében lehetséges.

A szakváltás kérelmének beadási határideje az adott tanév tavaszi félévében július 15.

(8) Közösségi pedagógiai gyakorlat

A képzéssel párhuzamos közösségi pedagógiai gyakorlat az általános és középiskolai korosztály tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének (táboroztatás, szakkörök stb.) szervezési, vezetési, programkészítési, közösségépítési területein nyújt tapasztalatokat. A gyakorlat szünidőben vagy szorgalmi idő alatt teljesíthető. A gyakorlat időtartama 30 óra, értéke 2 kredit. A gyakorlat két lezárt félév után kezdhető meg, s az általános iskolai (4+1) tanárképzésben a 8., a középiskolai tanárképzésben a 10. félév végéig kell teljesíteni (akár több részletben is). A gyakorlat koordinációját és engedélyezését a Tanárképzési Központ szervezi. A jegyet – a teljesítési igazolás(ok) alapján – a Neveléstudományok Intézetének megbízott oktatója írja be.

(9) Szakdolgozat

Az osztatlan tanárképzésben a szakdolgozat kreditértéke 8 kredit. (A formai elvárásokat ld. a TVSz-mellékletben.) A két tanárszakon egyidejűleg folyó képzésben egy – szakterületi vagy szakmódszertani – szakdolgozatot kell benyújtani és azt a záróvizsga részeként, a szakmai zárószigorlat keretében kell megvédeni. A szakdolgozat témák kiírása, a témavezetők kijelölése a szakintézetek/szaktanszékek hatásköre.

A szakdolgozati téma megválasztásának ideje az általános iskolai és a középiskolai tanári szak esetében eltérő. Az általános iskolai tanári szakon a szakdolgozat témáját és témavezetőjét a hallgató a 7. aktív félév elején, szeptember 30-ig választja. A középiskolai tanári szakon a szakdolgozat témáját és témavezetőjét legkésőbb a 9. aktív félévben választja. A választás határideje szeptember 30.